

Žurnál

Univerzity Palackého v Olomouci

9. října 2009

V ČÍSLE:

3

Ročník 19

První stipendia Josefíny Napravilové rozdána
 • Karel Schwarzenberg navštívil UP •
 Tomáš Jemelka vystavuje fotografie Večerní
 rozmluvy • Rozhovor s mecenáškou Jose-
 finou Napravilovou • Konfuciova akademie
 slaví druhé narozeniny • Radovan Lipus
 rýmující • Listopad 1989 na Univerzitě
 Palackého

• Ani prof. Dvořák (vlevo), ani prof. Barteček
 (uprostřed) nezískali při volbách rektora 7. 10.
 potřebnou nadpoloviční většinu senátorských
 hlasů. Jak novinářům potvrdil předseda AS UP
 doc. Kubínek (vpravo), v novodobé historii olo-
 moucké univerzity se stalo vůbec poprvé, že bylo
 třeba vyhlásit nové rektorské volby.
 (Další informace níže.) -red-, foto -mo- ▶

První stipendia Josefíny Napravilové mají své držitelky

• Studentka prvního ročníku oboru Zubní lékařství **Kateřina Šivicová** a letošní absolventka Všeobecného lékařství Lékařské fakulty UP **MUDr. Eva Riedingerová** se staly prvními, které v rámci Univerzity Palackého získaly Stipendium Josefíny Napravilové. Dne 29. 9. převzala z rukou prof. Vladimíra Mihála, proděkana pro rozvoj a vnější vztahy LF UP K. Šivicová (na snímku vlevo) dekret na částku 20 tisíc Kč a MUDr. E. Riedingerová na částku 30 tisíc Kč.

Josefína Napravilová věnovala olomoucké univerzitě v minulém semestru 700 tisíc korun za účelem motivovat studenty medicíny. Svůj dar podmínila tím, že stipendia budou každoročně rozdělována mezi vybrané studenty prvního a posledního ročníků Lékařské fakulty UP.

Paní Josefína Napravilová působila od května roku 1945 zhruba do začátku jara následujícího roku jako spojovací úředník repatričního odboru Ministerstva ochrany práce a sociální péče. Věnovala se především vyhledávání českých a slovenských dětí, zavlčených během války do Německa nebo na okupovaná území, a zajištění jejich návratu do vlasti.

Prezident České republiky jí 28. 10. předá státní vyznamenání - řád T. G. Masaryka.
 (Čtěte také rozhovor na str. 4.) -map-, foto -mo-

Senátoři kandidáta na rektora nezvolili Druhý pokus je připraven na 4. listopadu

• Ani tři kola voleb kandidáta na rektora UP nestačily k tomu, aby se senátoři na svém zasedání 7. 10. shodli na jednom ze dvou uchazečů o nejvyšší akademický post pro funkční období 2010 – 2014. Akademický senát UP proto vyhlásil tentýž den opakované řízení o návrhu na jmenování rektorem UP.

Vítězný kandidát potřeboval ke zvolení nadpoloviční většinu, tj. třináct senátorských hlasů. Ty nezískal v prvním kole hlasování ani jeden z kandidátů: prof. Ivo Barteček obdržel osm, prof. Lubomír Dvořák šest hlasů, zbývajících devět senátorů se hlasování zdrželo. Podobný průběh mělo i druhé kolo, jen v obráceném pořadí: pro prof. Bartečka hlasovalo osm senátorů, pro prof. Dvořáka devět. Ten pak jako kandidát s nejvyšším počtem hlasů postoupil do třetího kola. V jeho průběhu však pro něj hlasovalo pouze sedm senátorů, šestnáct se zdrželo.

Předseda Akademického senátu UP doc. Roman Kubínek poté zahájil jednání o opakovaném řízení na jmenování rektorem UP. Podle schváleného harmonogramu mohou členové akademické obce UP podávat návrhy na kandidáty do 14. 10. Volební komise, která bude pracovat ve stejném složení jako dosud, pak do 19. 10. zjistí souhlas navržených s kandidaturou a sestaví jejich jmenný seznam. Prezentace kandidátů

před Akademickým senátem a setkání s akademickou obcí jsou tentokrát spojeny do jednoho termínu i místa, a sice 20. 10. od 13 hod. v aule Přírodovědecké fakulty UP. Volba nového rektora se uskuteční 4. 11. ve 13 hod. opět v prostorách velké zasedací síně Rektorátu UP.

Volbě předcházelo setkání univerzitní obce UP s oběma kandidáty, které proběhlo o týden dříve v aule Právnické fakulty UP. Celkově nepříliš početnou účast vyvážilo několik aktivních diskutérů, jejichž otázky směřovaly vesměs ke konkrétním problémům univerzitní současnosti a budoucnosti a prodloužily debatu na netradičních téměř pět hodin. Především proděkan PíF prof. Tomáš Opatrný adresoval oběma kandidátům řadu fundovaných dotazů zahrnujících celé spektrum klíčových momentů budoucího vývoje nejen olomoucké univerzity, ale i vědy, výzkumu a vysokého školství v kontextu České republiky.

Dokončení na straně 9

Karel Schwarzenberg navštívil univerzitu

• O zahraniční politice, diplomacii a tématech souvisejících hovořil 24. 9. ve zcela zaplněné aule FF UP bývalý ministr zahraničních věcí Karel Schwarzenberg. U příležitosti zahájení nového akademického roku 2009/2010 tak mimo jiné povzbudil ty studenty, kteří by o profesi diplomata měli zájem a odpověděl na řadu otázek, jež se týkaly nejen našeho předsednictví v Evropské unii, možnostech rozšíření EU o Turecko, problematiky Kosova, ale také tématu odsunu Němců po druhé světové válce.

Karel Schwarzenberg, absolvent práv a lesnictví z roku 1957 na Univerzitě ve Vídni, Mnichově a Grazu, bývalý vedoucí kanceláře prezidenta Václava Havla a také exministr zahraničních věcí, po roce 1968 podporoval československý disident. V roce 1984 byl zvolen předsedou Mezinárodního helsinského výboru pro lidská práva. V roce 1989 byl společně s Lechem Wałęsą vyznamenán Cenou lidských práv Rady Evropy. V červnu 2009 se stal předsedou přípravného výboru nově vzniklé politické strany TOP 09.

-map-, foto -mo-

Nejrychlejší je algoritmus olomouckých informatiků

● Koncem července se v Moskvě konala v rámci tradiční mezinárodní konference ICCS 2009 - 17th International Conference on Conceptual Structures - soutěž o nejrychlejší algoritmus pro výpočet formálních konceptů. V soutěži zvítězil algoritmus, jehož autory jsou Petr Krajča, Jan Outrata a Vilém Vychodil z Katedry informatiky Přírodovědecké fakulty UP.

Algoritmus, nazvaný autory Fast Close-by-One (FCbO), řeší problém jak vypočítat z dat všechny zajímavé shluky jistého typu (tzv. formální koncepty). Tento problém je třeba řešit při tzv. formální konceptuální analýze dat a v různých obměnách se vyskytuje také v dalších moderních metodách analýzy dat. Olomouckým informatikům se podařilo přijít s originálním přístupem k řešení problému a efektivně ho implementovat.

S algoritmem FCbO mají jeho autoři další plány. Chtějí ho dále vylepšovat, zejména ve spolupráci s Dr. Simonem Andrewsem z Sheffield Hallam University (Velká Británie), který se v soutěži umístil na druhém místě.

Zmíněný výsledek potvrdil, že olomoučtí informatici se pohybují v oblasti moderních metod analýzy dat na horních příčkách první ligy.

Prof. R. Bělohávek, DSc., Katedra informatiky PŘF

Blahopřání novým profesorům

● Prof. L. Dvořák pozval 24. 9. do své pracovní nové profesory, které jmenoval prezident republiky na návrh vědeckých a uměleckých rad vysokých škol 18. 9. ve Velké aule Karolina v Praze. Blahopřání rektora a prorektorky prof. Jitky Ulrichové přijali (zprava) prof. Miroslav

Janura, Dr. (FTK), jmenovaný pro obor Kinetologie, a prof. Milan Kamínek, Ph.D. (LF), jmenovaný pro obor Radiologie. Mezi novými profesory je také prof. Aloisie Pouličková, CSc. (PřF), jmenovaná pro obor Botanika.

O dva dny dříve blahopřál rektor UP také prof. Jindřichu Štreitovi, který byl jmenován pro obor Volné a užité umění na návrh Vysoké školy umělecko průmyslové v Praze.

-red-, foto -mo-

Přínosná mezinárodní spolupráce chemických společností

● Ve dnech 12. - 16. 9. proběhl v polské Lodži tradiční každoroční sjezd Polských chemických společností s bohatým programem. V rámci dohody České společnosti chemické o vzájemné výměně studentů na těchto sjezdech navštívila konferenci studentka prvního ročníku oboru Biochemie na Přírodovědecké fakultě UP Olga Ryparová, držitelka Ceny Nadačního fondu Jaroslava Heyrovského a úspěšná účastnice projektu Badatel.

Tímto bychom chtěli poděkovat oběma společnostem za možnost účastnit se této konference, která přinesla mnoho nových poznatků pro budoucí práci i studium.

RNDr. J. Petr, O. Ryparová, PřF UP

ECTS Label je značkou kvality.

Univerzita Palackého o ni chce požádat v lednu 2010

● ECTS Label - European Credit Transfer and Accumulation System Label - je prestižní ocenění, které je udělováno za správnou implementaci evropského kreditního systému ve všech bakalářských a magisterských programech. Vyjadřuje spolehlivost univerzity jak v evropské, tak i mezinárodní spolupráci a mohou jej získat instituce těch zemí, které podepsaly Boloňskou deklaraci z roku 1999. Olomoucká univerzita se chce o ECTS Label společně s oceněním za udělení dodatku k diplomu DS Label ucházet v lednu 2010.

● „Na Univerzitě Palackého řeší v rámci rozvoje programů MŠMT ČR projekt Inovace kreditního systému na UP a zahájení procesů vedoucích k získání certifikátu ECTS label prorektor pro záležitosti vnějších vztahů UP JUDr. Michal Malacka. Jedná se o víceletý projekt, jehož výstupem bude žádost o udělení ECTS a DS Label,“ sdělila Žurnálu UP Mgr. Y. Vyhnančková, vedoucí Oddělení zahraničních styků UP. Především v této souvislosti navštívila 21. 9. Univerzitu Palackého Regina Van Groningen (na snímku) z Oddělení zahraničních vztahů Královské univerzity v Groningenu, která má v procesu vedoucí k získání této prestižní značky kvality zkušenosti.

„ECTS Label má pro nás asi takový význam jako pro firmu nejvyšší certifikát jakosti. Nejde jen o prestiž univerzity navenek. Filozofická fakulta je největší fakulta v prostředí Univerzity Palackého co do počtu studentů a studijních oborů. Jejím znakem je velká diverzifikace jak ve studiu samém, tak v jeho řízení. Prezentace Reginy Van Groningen ukázala, resp. potvrdila, že proces k získání ECTS Label vyžaduje pevnou organizaci z centra, tj. z vedení UP, přesný časový plán plnění jednotlivých kroků, nalezení shody mezi fakultami v základních otázkách organizace studia na UP, perfektně fungující elektronické systémy a jednotný jednoduchý komunikační styl uvnitř UP a směrem k veřejnosti. To, co platí pro univerzitu jako celek, stejnou měrou platí na fakultách,“

komentovala bezprostředně po uvedeném setkání PhDr. Jaroslava Honová, prodávka pro studijní a sociální záležitosti FF UP.

„Podmínkou získání ECTS Label je správná aplikace systému ECTS ve všech studijních programech prvního a druhého cyklu a podrobné a kompletní

informace o univerzitě a programech ve formě Information Package a Course Catalogue. Mnohé jsme už zajistili, do konce roku zbývá dokončit naplňování informací o programech a předmětech v angličtině a vytvoření webových stránek Information Package podle požadavků ECTS Label,“ dodala pak za Oddělení zahraničních styků UP Mgr. Yvona Vyhnančková.

-map-, foto -mo-

Tomáš Jemelka: Fotografie

Večerní rozmluvy Josefa Jařaba 1991-1996

● Pod tímto názvem byla v Galerii K10 v prostorách Děkanátu FF 22. 9. zahájena výstava fotografií Tomáše Jemelky (na snímku vlevo) přibližující atmosféru dnes již legendárních večerů, na které v devadesátých letech zval do auly Filozofické fakulty první polistopadový rektor UP prof. Josef Jařab olomouckou veřejnost. „Večerní rozmluvy byly místem mimořádného setkávání s mimořádnými osobnostmi české a slovenské intelektuální scény, která byla zastoupena obecně kulturním, vědeckým, literárním, divadelním, hudebním či diplomatickým světem. Představené fotografie se dotýkají tolika částí dění, které přivedlo na prkna auly více než padesát protagonistů,“ uvedl prof. Ivo Barteček, děkan FF. Podle jeho slov je výstava především připomenutím doby a výročí roku 1989 a zároveň „poděkováním těm, kteří před dvaceti lety tvořili dějiny“.

Výstava potrvá do 16. 10. -red-, foto -mo-

Symposium u příležitosti životního jubilea prof. Miroslava Komárka

● Lingvistická sekce Katedry bohemistiky FF UP pořádala na počátku nového akademického roku symposium Sondy pod povrch jazyka, které se konalo v úterý 8. 9. u příležitosti významného životního jubilea prof. Miroslava Komárka. Mezi referujícími bylo mnoho osobností akademického života, a to nejen z pudy olomoucké alma mater.

Přednesené příspěvky byly rozděleny do čtyř tematicky zaměřených bloků. První blok se týkal problematiky staroslověnštiny a diachronního pohledu na český jazyk. Mezi přednášejícími je třeba zmínit brněnské profesory R. Večerku a D. Šlosara, z Prahy přijela doc. J. Hoffmanová, mladší generaci zastoupil mladý olomoucký badatel R. Dittman. Druhý blok měl širší tematické rozpětí. Za přednáškovým pultem se vystřídali např. prof. E. Lotko, O. Uličný, Dr. F. Schäffer, doc. J. Bartošek, doc. K. Komárek či PhDr. P. Pořízka. Třetí blok se věnoval otázkám spíše

morfosyntaktickým s úvodním referátem týkajícím se strukturalismu – M. Komárek – poststrukturalismus, jenž zazněl z úst prof. J. Kořenského. Z ostatních referujících je třeba zmínit doc. M. Hirschovou, doc. B. Bednařkovou, dr. O. Bláhu. Poslední přednáškový blok měl spíše charakter vzpomínkový, a proto více osobní. Vzpomínalo se převážně na dobu předlistopadovou, ale zazněly i vzpomínky nedávné. Po každém příspěvku probíhala diskuse, do níž se zapojoval i náš jubilant, který po celou dobu konání symposia pečlivě každého vyslechl.

Závěrem je třeba poděkovat všem organizátorům, díky nimž toto komorní setkání proběhlo, a hlavně pak jazykovědnému sdružení. Jen je však trochu smutné, že symposium nepodpořilo svoji účastí více členů lingvistické sekce KBH, neboť se jednalo o velmi mimořádnou akci.

M. Navrátilová, M. Kaválková

Dvě fakulty už znají jména kandidátů na děkany/děkanky

● K volbám děkanů/děkanek se v těchto dnech připravují celkem čtyři fakulty. Funkční období prof. L. Ludíkové (Pedagogická fakulta), prof. I. Bartečka (Filozofická fakulta), prof. J. Ševčíka (Přírodovědecká fakulta) a doc. D. Tomajka (Fakulta tělesné kultury) skončí totiž počátkem příštího kalendářního roku. Nejblíže termíny voleb byly stanoveny na fakultách Pedagogické a Filozofické.

Do stanoveného termínu 11. 9. byli akademickou obcí Pedagogické fakulty navrženi tři kandidáti na funkci děkana. Souhlas s kandidaturou vyjádřili stávající děkanka prof. Libuše Ludíková, CSc., a Mgr. Antonín Staněk, Ph.D., odborný asistent Katedry společenských věd. Třetí navržená prof. Alena Nelešová, CSc., vedoucí Katedry primární pedagogiky, kandidaturu nepřijala.

Podle schváleného harmonogramu je nyní na 14. 10. připravena veřejná prezentace kandidátů a jejich diskuse se členy akademické obce fakulty, která se uskuteční ve 13.00 hodin v aule Pedagogické fakulty UP. Prezentace kandidátů na funkci děkana před AS PdF UP a první, případně druhé a třetí kolo voleb se uskuteční 21. 10.

Zvláštní komise Akademického senátu Filozofické fakulty přijala do 29. 9. celkem osm návrhů na kandidaturu na děkana FF UP: doc. Jana Burešová, CSc., Mgr. Jakub Dürr, doc. Wilken Engelbrecht,

cand. litt., prof. Jaroslav Macháček, doc. Jaroslav Miller, Ph.D., doc. Jiří Lach, M.A., Ph.D., PhDr. Petr Orság a doc. Pavel Šaradin, Ph.D. S kandidaturou souhlasili doc. Jana Burešová, CSc., vedoucí Katedry historie, doc. Wilken Engelbrecht, cand. litt., vedoucí Katedry nederlandistiky, a doc. Jiří Lach, M.A., Ph.D., vedoucí Katedry politologie a evropských studií.

V souladu s harmonogramem řízení se kandidáti sejdou 14. 10. k jednání se členy AS FF k diskusi na konkrétní témata. Setkání členů akademické obce fakulty na veřejném zasedání AS FF s je plánováno na 21. 10. Termín prvního, příp. druhého a třetího kola voleb připadá na pondělí 26. 10.

Volba kandidáta na děkana Fakulty tělesné kultury se uskuteční na zasedání AS FTK 11. 11. 2009 (viz oznámení na str. 5); Akademický senát Přírodovědecké fakulty plánoval vyhlášení voleb na svém zasedání 7. 10. -*ma-*

Zahraněční bohemisté potřeť v Olomouci

● Obec spisovatelů ČR již od počátku 90. let pořádá semináře pro zahraniční bohemisty, převážně z řad vysokoškolských pedagogů a překladatelů. Pravidelně se tato setkání odehrávají v Praze, od roku 2001 pak také v Olomouci. I letos ve dnech 2. - 4. 9. jsme v našem městě přivítali téměř tři desítky zahraničních hostů z různých částí Evropy i světa, které spojuje společný zájem o český jazyk, literaturu a vývoj bádání v oblasti bohemistiky.

Třídenní program připravený doc. Lubomírem Machalou a dalšími členy Katedry bohemistiky FF UP zahrnoval literární a jazykovědné přednášky, a také divadelní představení či literárněhistorickou exkurzi. Vyvrcholením celého setkání se stal slavnostní večer spojený s besedou nad novými literárněhistorickými publikacemi Dějiny české literatury 1945-1989 a v souřadnicích volnosti, které se zúčastnili jednak členové autorského týmu obou děl (Pavel Janoušek, Vladimír Krivánek aj.), jednak zástupci samotných literárních tvůrců (Václav Burian či Radek Malý). Debata o problémech literární historie a možnostech jejího adekvátního zpracování v průběhu večera pře-

šla k obecnějším literárním i mimoliterárním tématům. Po závěrečném pátečním bloku přednášek se naši zahraniční hosté s Olomoucí rozloučili. Někteří

z nich ji navštívili již poněkolkáté. Snad se nám podařilo přispět k tomu, že nejen přitažlivá atmosféra starobylého města, ale i olomoucká bohemistika se stane důvodem, proč se sem vracet.

Mgr. Z. Zemanová, foto archiv katedry

Benedikt XVI. s akademiky

Když bylo ještě před prázdninami oznámeno, že papež se má v rámci návštěvy České republiky setkat se zástupci akademické obce, nedělal jsem si žádné naděje. Odhadoval jsem, že vstupenky dostanou prominentní hosté a já budu akci sledovat doma v televizi. Ale přišlo příjemné překvapení: pouhé tři týdny před návštěvou jsme s pomocí pana děkana Bartečka dosáhli pozvání naprosto bez překážek. Žádné tlačence nebyly ani v onen večer před svátkem sv. Václava ve Vladislavském sále Pražského hradu.

Benedikt XVI. vypadá v hmatatelné skutečnosti přece jenom mírně jinak než na obrazovce: byl překvapivě drobný až nenápadný, když přicházel uprostřed funkcionářů, kteří ho převyšovali svými postavami. Tvářil se klidně, ale jeho neustále kmitající pohled prozrazoval pozorné soustředění. Student pražské teologické fakulty Jaroslav Lorman oslovil vzácného hosta nečekaně německy, což způsobilo úlevu po předchozích úvahách odpovědných činitelů i médií, že němčina z úst papeže by nebyla v naší zemi vhodná. Rektor Univerzity Karlovy prof. Václav Hampl charakterizoval Benedikta XVI. „jako proslulého, často i zneklidňujícího učence a intelektuála. Moc Vašich slov a Vašeho úsudku ostatně vždy oceňovali i Vaši oponenti,“ řekl na jeho adresu ve svém pozdravu.

Benedikt XVI. pak promluvil na téma, které v jeho projevech zaznívá často: vztah mezi vírou a rozumem, mezi svobodou bádání a autoritou pravdy. Jeho obecná filozofická úvaha se nakonec dotkla i aktuální situace našeho akademického prostředí: „Zatímco doba vměšování politického totalitářství pomínula, nejsme často svědky toho, jak jsou používání rozumu a akademické bádání po celém světě – více či méně jemně – nuceny skloubit se pod tlakem ideologických zájmových skupin a podřídit se vábení krátkodobých prospěchářských nebo pragmatických cílů? Co se stane, bude-li naše kultura stavět pouze na módních argumentech, s malým odkazem na skutečnou historickou intelektuální tradici, nebo na názorech, které jsou nejhlučněji prosazovány a nejvíce sponzorovány?“ Při těchto slovech jsme si zřejmě všichni vzpomněli na poměry našich pracovišť. Ale i hlavní téma papežova proslavu v nás (aspoň v některých) vyvolalo další otázky: Jsou-li pravda a víra představeny jako obecné hodnoty, jaká pravda je tím míněna? A která víra? (Celý projev Benedikta XVI. je přístupný mj. na stránce www.radiovaticana.cz.)

Unus papa Romae... Za svého akademického působení se přivítáme s různými vzácnými osobnostmi, ale setkání s papežem, který ani jako duchovní pastýř neopouští univerzitní prostředí, zůstane jedinečné a jedinečně inspirující.

Doc. K. Komárek, Ph.D., Katedra bohemistiky FF

Knihovna a architektura 2009

● V prostorách nové Národní technické knihovny (NTK) v Praze se ve dnech 6. - 8. 9. konal pátý seminář Knihovna a architektura pořádaný Knihovnou UP Olomouc ve spolupráci s NTK. Netradiční místo konání, jež dříve vždy patřilo Olomouci, bylo zvoleno záměrně, aby se účastníci semináře mohli zúčastnit i následujícího slavnostního otevření NTK 9. 9.

Blok přednášek byl zahájen vystoupením Ladislava Kurky na téma Shrnutí současné situace realizovaných a připravovaných staveb. Po retrospektivě semináře Knihovna a architektura nám pan Kurka představil model pěti P – podmínek, za jakých lze úspěšně postavit knihovnu. Následoval příspěvek Jana Žemličky na téma Kolik architektury a kolik techniky potřebuje knihovna, který byl věnován zejména otázce vzduchotechniky a klimatizaci. Poté přišel ke slovu Milan Bulaty a představil nám Berlínskou knihovnu Humboldtovy univerzity. Přednáška byla ukázkou toho, jak lze funkčnost v architektuře propojit s krásou a svobodou. Gerald Leitner se pro změnu věnoval situaci v Rakousku, konkrétně nejnovějším knihovnám ve Vídni, Linci a Salzburgu. Den byl ukončen představením nové NTK Martinem Svobodou a poté následovala prohlídka celé knihovny.

V úterý byla na programu panelová diskuse na téma Národní knihovna – Klementinum, nebo nová budova, nebo oboje? U diskusního stolu zasedli pánové Jan Kasl, Jan Vácha, Václav Králíček, Jan Benda, Josef Štulc, Vojtěch Balík a Emil Příkryl a moderování se ujal paní Daniela Drtinová. Během diskuse zaznělo mnoho zajímavých a v některých případech naprosto protichůdných názorů. Největší rozruch vzbudila vize Jana Bendy, který hlasoval pro novou budovu, ovšem nikoliv pro knihovnu národní, ale evropskou. Ta by podle něj přispěla k utvoření nové identity České republiky v rámci Evropy a mohla by učinit z Prahy evropské kulturní centrum. Po ukončení diskuse následovala poslední přednáška semináře, v níž Jan Benda hovořil o architektuře digitálního věku.

Celkově byl seminář hodnocen účastníky jako velice úspěšný a přínosný a nám tedy nezbyvá, než se těšit na připravovaný sborník a snad i příští setkání za dva roky. Mgr. J. Juráš, Knihovna UP

Sedmnáctý listopad z pohledu historiků

● Po srpnové konferenci „Obnova demokracie v Československu po roce 1989“ se minulý týden uskutečnila další z řady akcí, připravovaných k výročí 17. listopadu 1989. V Besedním sále olomouckého Muzea umění proběhla přednáška „Sametová revoluce

1989 očima historiků“ spojená s besedou. Jejím hlavním aktérem byl ředitel Archivu UP PhDr. Pavel Urbášek (vpravo). Besedu moderoval Mgr. Radek Augustin z Olomouckého vzdělávacího sdružení. -*red-*, foto -*mo-*

Medici UP mají novou možnost získat stipendium

„Chtěla jsem do studentů ‚drcnout‘, aby měli ctížádnost být dobrými lékaři,“ říká mecenáška Josefina Napravilová

● Důležitou roli v životě paní Napravilové hrály vždy děti, studenti a také láska k vlasti a demokracii. Za pražského povstání tato žena s nasazením vlastního života pomáhala ošetřovat raněné, v dalších květnových dnech pracovala ve stanici Červeného kříže. Začala se zajímat o osudy hledaných českých dětí, které hledala po celé Evropě. A s úspěchem. Našla čtyřicet českých dětí, které dopravila domů. Mj. také proto jí prezident České republiky 28. 10. předá státní ocenění, řád T. G. Masaryka. Dnes pětadvadesátiletá Josefina Napravilová žije v tábořském G-centru, domově pro seniory. Univerzita Palackého na konci předchozího akademického roku darovala 700 tisíc korun a přála si, aby z této sumy obdrželi každoročně částku ve výši 20-30 tisíc korun vybraní studenti Lékařské fakulty. Několik dnů před tím, než 29. 9. získali stipendia první posluchači LF UP, poskytla Josefina Napravilová Žurnálu UP krátký rozhovor.

Co vás vedlo k tomu, že jste finance věnovala právě studentům LF UP?

Víte, nikdy jsem nestonala, nikdy jsem nebrala žádně prášky. Poprvé jsem onemocněla poté, kdy jsem se po mnoha letech strávených v Kanadě přestěhovala v roce 1994 zpět do ČR. Ano, má nemoc měla samozřejmě spoustu jiných důvodů. Nemile jsem však byla překvapena stavem českého zdravotnictví. Když do těchto pocitů vstoupila svým komentářem navíc jedna moje šikovná začka, kterou jsem učila angličtinu a která v té době byla studentkou prvního ročníku medicíny s asi touto řečí: „Paní Napravilová, kdybyste věděla, jak je to studium medicíny ubohé...“, řekla jsem si, že musím učinit nějaký krok. A protože Češi jsou na peníze, pokusila jsem se o motivaci finanční. Své úspory jsem rozdělila na tři díly, mezi Univerzitu Palackého v Olomouci, Západočeskou univerzitu v Plzni a Univerzitu Hradec Králové. Chtěla bych touto sumou do studentů trochu drcnout, aby se začali učit, aby měli ctížádnost být dobrými lékaři, protože být lékařem je jedna z nejdůležitějších profesí vůbec.

Vy sama jste se také celý život učila...

Ano. Měla jsem ale především krásné mládí. Když jsem v roce 1933 maturovala na lyceu v Plzni, zasnoubila jsem se s Miroslavem Matasem, začínajícím básníkem, díky němuž jsem se pak potkávala s Josefem Svatoplukem Macharem, Vladislavem Vančurou, Petrem Bezručem, Konstantinem Bieblem a také s českými herci, např. s Jiřím Dohnalem. Všichni

ni jsme byli kamarádi, bylo to krásné období. Poté, v roce 1934, jsem odešla do Prahy, kde jsem udělala státnice z němčiny a francouzštiny a začala studovat právo. Protože ale byla v té době moje maminka těžce nemocná a studium stálo hodně peněz, začala jsem učit. Učila jsem dcery švédského konzula.

Kolik umíte jazyků?

Pět. Cit pro řeči jsem asi zdědila po otci, byl Švéd. Umím švédsky, anglicky, německy, francouzsky a kromě češtiny také trochu španělsky. Španělsky jsem se učila v době, kdy jsem nemohla jezdit do Prahy, a tak jsem z Kanady jezdila na dovolenou do Mexika.

A znalost řeči vám později pomohla v dalším životě...

Ano, nejvíce snad v roce 1947, když jsme se legálně s manželem odstěhovali do Vídně. Musím zdůraznit, že legálně. Ve Vídni jsem pomáhala s uprchlíky. O uprchlíky jsem se starala také v roce 1956 v kanadském Vancouveru, tehdy jich přišlo obrovské množství z Maďarska. Této práci jsem se věnovala i v roce 1968 a 1969 v Ottawě. Tehdy přišla obrovská skupina Čechů. Později jsem pak pracovala v kanadské bance. Znalost řeči mi hodně pomohla.

Pracovala jste s hodností „liaison officer“ u 3. americké armády v rámci české vojenské konzulární mise v Mnichově. Jak jste se k této činnosti vlastně dostala?

Vše to začalo vlastně 5. 5. 1945, když jsem jako sestra pomáhala v nemocnici na „Karlově“, kam přivázeli všechny raněné. To byla tehdy jatka, strašně.

Nejhroší však je ale vzpomínka na Rusy, kteří stříleli do ošetřených vlasovců. O tom se dnes nikdo nezmiňuje, ale já to nemůžu Čechům zapomenout. Pamatuji si na ty chudáky, kteří leželi opření o zeď v chodbách...

A potom přišla ta výzva na Terezín. Manžel měl v Terezíně nejlepšího kamaráda, tak jsem se tam vydala. Bez injekcí proti tyfu jsme vynášeli zbídačené lidi s flegmóny po celém těle. Když jsem se za další týden dostala domů, volal švédský konzul, abychom šli pomoci sedmnácti divkám z koncentračního tábora z Ravensbrücku, které převezl švédský princ Bernardott do Švédska. Byla to doba, kdy se všichni hrnuli z koncentračních táborů do Prahy, aby se dostali domů. Strašný zmatek. Tehdejší ministr sociální péče Ján Bečko rozhodl, že do Švédska pojedou já, opět mj. i proto, že jsem znala řeči. A pak už jsem v této činnosti jen a jen pokračovala.

Z dostupných informací o vás je známo, že jste se osobně setkala také s tehdejšími ministry zahraničních věcí J. Masarykem. Jak na toto setkání vzpomínáte?

To mělo právě souvislost s odjezdem do Švédska. Bylo po válce v srpnu roku 1945, když jsem přijela do Švédska. Tehdy Češi ve Švédsku ušetřili nějaké finance a za ně koupili užasné vybavení pro dětskou nemocnici. Byla jsem první, kdo tam přijel z osvobozeného Československa. Říkali mi Vlastovka. Nevěděli, kdo je Napravilová, ale věděli, kdo to je Vlastovka. Tehdy nám půjčili kamiony - šoféři byli hlavně z upsalské univerzity - a my přes rozbořenou Evropu, přes mnohé zóny, kde jste potřebovali samá povolení, dohlédávali lidi. Právě v Praze, když jsem na Ministerstvu zahraničí vyjednávala ta různá povolení, potkala jsem se s Janem Masarykem. S povoleními a vízy mi vyhověl.

Zúčastnila jste se demonstrací proti německým okupantům v roce 1939, tzv. „pří tom“ jste byla i v letech 1945, 1968, 1989...

Víte, já za to nemůžu, jakoby mě na ta místa vzdýcky osud přistrčil. Vždycky jsem měla „to štěstí“. Tak už je to v životě.

Pomoc ostatním, solidárnost, věrnost demokratickým principům, to je vaše krédo?

Je to můj úděl. V tomto směru jsem mnohé zdědila po mamince, Hanače, pocházející z Dubu na Moravě. Velmi ráda jsem do Dubu jezdila. Nyní opuštěný statek a velkou kašnu. Tam jsem jako dítě ráčila, mezi svatými...

Blíží se významné jubileum dvacet let od revoluce v roce 1989. Jaké změny pozorujete ve společnosti?

Lidé zde obecně hledí především na to, co zvoni kapse. Ale v hlavě jim to musí zvonit! Současná společnost podle mne nedosahuje kvality naší společnosti v třicátých letech minulého století. Lidé dnes nevědí, co je zodpovědnost, co je integrita. A když se podívám na děti, které učím angličtinu, tak musím říci, že se zlobím na současně maminky, že nevychovávaly své děti tak, jak by měly...Bude to mít dopad v dalších generacích, a to mne bolí.

Ptala se M. Hronová, foto -map-

Z JEDNÁNÍ AKADEMICKÉHO SENÁTU

Akademický senát Univerzity Palackého se na svém jednání dne 23. 9. věnoval především těmto tématům:

- **Členové AS UP se sešli s kandidáty na funkci rektora UP pro volební období 2010 – 2014 prof. Lubomírem Dvořákem, stávajícím rektorem UP, a prof. Ivo Bartečkem, děkanem Filozofické fakulty UP.** Oba jmenovaní nejprve prezentovali své volební programy, poté odpovídali na dotazy senátorů a zástupců Správní rady, jež byla k účasti na zasedání AS UP pozvána. Pozornost byla věnována jak oblastem, týkajících se problematiky řízení a financování, vědě a výzkumu a činnosti výukové a lektorské, tak i otázkám zkvalitnění procesu evaluace výuky, problematice kolejí UP, outsourcingu či společenské roli univerzity.
- **Ing. Henrieta Krčňonová, kvestorka UP, informovala o forenzním a procesním auditu na SKM UP, který v těchto dnech měly zahájit dva vybrané auditorské týmy.** Uvedený audit navazuje na usnesení AS UP ze dne 22. 4., kterým AS UP požádal kvestorku UP o provedení hloubkové kontroly hospodaření SKM UP za rok 2008. Tento požadavek souvisí pak s výsledky mimořádné kontroly, provedené na SKM oddělením interního auditu a kontroly UP (OIAK UP). Zpráva z této kontroly byla předána rektorovi UP v březnu 2009. Ing. B. Pirklová však s jejím výsledkem vyjádřila nesouhlas. Auditorské firmy by měly dokončit svou práci v listopadu 2009. AS UP vzal informace ke způsobu zadání a k cílům a technice provedení procesního a forenzního auditu Správy kolejí a menz UP na vědomí.
- **Kvestorka UP informovala AS UP o stavu a průběhu realizace plánu investičních akcí hrazených z Fondu reprodukce investičního majetku centrálních prostředků UP (FRIM CP UP) v roce 2009.** Komentovala nejen odchylky od plánu, ale i potřebu navýšit tento fond v návaznosti na blížící se velké investiční akce VaVpl. Senátoři UP požádali o aktualizovaný seznam investičních záměrů s ohledem na VaVpl. AS UP vzal průběžnou zprávu o hospodaření z FRIMU ke dni 31. 8. na vědomí. AS UP dále požádal vedení o předložení aktualizovaného seznamu investičních akcí pro rok 2010, který bude vycházet z Generelu pro rok 2009 - 2014 s ohledem na plánované projekty VaVpl, výši finančních prostředků z FRIMU na rok 2010 a výši spoluúčasti fakult. AS UP také požádal vedení UP o dodání přehledu o čerpání skutečných finančních prostředků z FRIMU za období 2004-2009, které získaly jednotlivé fakulty a centrální jednotky UP na investiční akce.
- **V legislativní části AS UP schválil Návrh nového Jednacího řádu Vědecké rady Fakulty zdravotnických věd, schválil také Návrh změny Statutu PrF UP.** AS UP vzal na vědomí opět vztahy nového Studijního a zkušebního řádu UP a doporučuje předložit harmonogram prací na záměr SZŘ UP.
- **JUDr. M. Malacka, prorektor pro vnější vztahy UP, prezentoval nové zpracování Jednotného vizuálního stylu UP včetně loga UP.** Návrh, který vychází z historické pečete z roku 1630, zpracovala MgA. Věra Marešová. Znak UP by zůstal zachován a jeho použití by bylo vymezeno stanovenými vnitrouniverzitními pravidly. AS UP bude připomínkovat prezentovaný návrh do termínu dalšího zasedání AS UP.

Více na www.upol.cz.

-map-

Centrum judaistických studií Kurta a Ursuly Schubertových získalo grant Rothschildovy nadace

● Rothschildova nadace je mezinárodní nadační instituce se sídlem v Londýně, která na profesionální úrovni pokračuje ve filantropické tradici rodiny Rothschildov. Jedním z jejích stěžejních úkolů je financování projektů k podpoře židovských studií a židovského života v Evropě, přičemž je kladen zvláštní důraz na akademickou excelenci. V rámci programu pro rozvoj infrastruktury nyní obdrželo Centrum judaistických studií Kurta a Ursuly Schubertových tříletý grant k probádání tématu „Challenging the Narrative of Czech-Jewish History in the Early Modern and Modern Period“ (Definování narativu dějin Židů v Čechách od raného novověku).

Centrum judaistických studií/Kabinet judaistiky FF UP se od doby svého zrodu v roce 2004 zabývá také zkoumáním moravské, respektive české židovské historie od raného novověku po současnost. Tímto Centrum navazuje na vědeckou tradici Československé republiky před druhou světovou válkou, která byla zničena Shoah a komunismem. Vyplňuje tím současně určitou mezeru v diskusi a výzkumu židovské kultury a tradic ve střední Evropě. Mezinárodní kooperaci se Centrum snaží znovu integrovat Českou republiku do akademické sítě židovských studií. Důležitým milníkem by mohla být právě podpora Rothschildovy nadace, která působí ve více než čtyřiceti evropských státech.

S podporou Rothschildovy nadace chce Centrum rozvíjet především ta vědecká témata, která by měla nově nastavit židovská studia v České republice. Prvním krokem by měla být relativizace pražsky centralizovaného diskursu o židovské kultuře a dějinách v České republice. Proto se Centrum usilovně věnuje bádání v materiálu moravských dějin Židů. Důležitým úkolem bude sběr a průzkum moravských pramenů, jako jsou například hebrejské rukopisy, tisky a archiválie. Mnohé z těchto pramenů jsou doposud neprobádány a ve špatném stavu. Usilím výzkumného týmu by měly být uceleny a zachovány pro další generace. Grant Rothschildovy nadace umožňuje Centru judaistických studií zvednout prestiž židovských studií na Univerzitě Palackého a v České republice.

Za kolektiv řešitelů Louise Hecht

Konfuciova akademie při Univerzitě Palackého slaví druhé narozeniny

● V těchto dnech slaví druhé výročí svého vzniku olomoucká Konfuciova akademie, ojedinělé centrum studia čínského jazyka a kultury, jejíž činnost byla v prostorách Rektorátu UP slavnostně zahájena v září 2007. Tímto okamžikem však teprve začalo období hledání pozice centra na mapě vzdělávacích a kulturních institucí u nás, vytváření personálního i materiálního zajištění akademie. Pozici měla tato instituce ztíženou též tím, že byla a dosud stále je jedinou svého druhu v České republice.

„Konfuciových akademií je na světě kolem tři set, nicméně čínskou stranou není přesně určeno, jak má vypadat a jaké role má plnit. Každá z Konfuciových akademií je tak jiná,“ říká ředitel její české podoby dr. David Uher, jenž zároveň stojí v čele Katedry asijských studií FF UP. Olomoucká Konfuciova akademie se zaměřuje především na jazykové kurzy – je certi-

fikovaným pracovištěm pro výuku čínského jazyka, nicméně zajišťuje také školení učitelů čínského jazyka a popularizaci čínské kultury v ČR – mj. promítáním filmů o Číně a čínské kultuře či pořádáním přednášek. Dále poskytuje individuální konzultace a školení z oblasti vzdělávání a obchodu. Činnost akademie se tak zdaleka neomezuje pouze na studenty vysokých škol, ale je zaměřena na laickou i odbornou veřejnost. Velice populární jsou v současné době např. kurzy kaligrafie, tedy čínského písma. „Rádi bychom také otevřeli kurz čínské kuchyně, ale zatím se nám nepodařilo najít partnera pro realizaci – vhodné a kapacitně dostačující zařízení s kuchyní,“ poodkřývá ještě jeden z plánů do budoucna dr. Uher.

Zakladateli a zřizovateli akademie jsou Univerzita Palackého a Pekingská univerzita zahraničních studií, jež patří mezi prestižní čínské vysoké školy a na níž se vyučuje 43 cizích jazyků – je jedinou školou v ČR, kde se učí také čeština. Na provozu Konfuciové akademie se rovným dílem podílí olomoucká univerzita a Han Ban – kancelář pro výuku čínštiny, tedy čínská obdoba v Evropě dobře známého British Councilu či Goethe Institutu.

-rp-

U příležitosti oslav druhých narozenin pořádají Konfuciova akademie, Katedra asijských studií a Česko-čínská společnost

jubilejní 10. ročník MĚSÍCE ČÍNSKÉ KULTURY
s podtitulem

Tajemná řeč Číny aneb Čína v symbolech

Slavnostní zahájení spojené s předáním cen Soutěže v překladu z čínštiny je připraveno na 19. 10. v 18 hod.

v budově Přírodovědecké fakulty na Envelopě.

Bohatý program zahrnuje přednášky, výstavy i filmové projekce. Jeho plnou verzi naleznete na www.konfucius.upol.cz

Zemřel Mons.ThDr. Antonín Huvar OT, emeritní pedagog Univerzity Palackého

Uprostřed neutuchajících snah burcovat svědomí národa nenadále zemřel v novojičinské nemocnici ve věku nedožitých osmdesáti osmi let Mons.ThDr. Antonín Huvar OT, prezident Mezinárodního sdružení bývalých politických vězňů se sídlem v Curychu, člen Akademické obce Cyrilemetodějské teologické fakulty a spoluzakladatel Univerzity Palackého, nositel řádu T. G. M. a řádu Za zásluhy při poválečném budování UP.

Pedagogicky působil v tajných kurzech s ThDr. Josefem Zvěřinou, dvakrát se výrazně podílel na obnově skautského hnutí, přednášel v Oblastní i Zemské škole v Rajnochovicích a Červeném Hrádku a byl velitelem junáckého tábora na Čábu. Po internaci ve věznici v Uherském Hradišti jej krutě vyslychal vyšetřovatel StB Grebeníček st. Na Mírově byl internován s Cyrilem Stejskalem a navázal tam přátelství s řadou osobností pedagogů, zahraničních vojáků ad. nevyhovujících politicky režimu.

Příkladný kněz, uznávaný řečník, milovaný pedagog, skautský vůdce, spisovatel a publicista, obnovitel chrámů, mj. zpovědník generála Heliodora Píky před jeho popravou, velkorysý muž dobrého srdce. Srdce nemocného v důsledku mnohaletého věznění v komunistických věznicích a nejtěžších pracovních táborech (uranové doly). Srdce sužovaného rovněž i později útrapami života plynoucími z nepochopení některých lidí. Po trpkých a bolestných prožitcích v režimních poválečných koncentracích pokládal za svou povinnost upozorňovat na průvodní jevy a obecné nebezpečí, kterým byl náš národ po dlouhá desetiletí decimován ve své morální podstatě a ohrožován dosud je. Letos se zúčastnil Velehradského letního semináře Unie křesťanských pedagogů, který byl zaměřen na nezbytnost udržení křesťanských hodnot ve výchově. Přednášel tam k pozornému publiku o které pečoval rovněž po duchovní stránce. Jeho osobnost všechny uchvátila a rozjasnila.

Naposled jsem se s ním setkal několik desítek minut před jeho skolem v pokoji 14 neurologického oddělení nemocnice v Novém Jičíně. Z týdnů trvajících bezvědomí se neprobral. Bylo dvacátého druhého září 2009 po deváté hodině. Sestra zapsala čas úmrtí: skonal v devět hodin čtyřicet minut.

Prof. J. V. Musil

Akademický senát Fakulty tělesné kultury UP na svém zasedání dne 23. 9. 2009 vyhlásil v souladu s článkem 5 Statutu FTK UP **řízení o návrhu na jmenování děkana FTK UP**

na funkční období od 9. 2. 2010 do 8. 2. 2014.

Akademický senát FTK žádá členy akademické obce FTK o podávání písemných návrhů kandidátů na funkci děkana FTK. Návrhy lze podávat členům AS FTK do 23. 10. 2009 do 16.00.

Veřejná prezentace kandidátů na děkana FTK a diskuse s členy akademické obce FTK proběhne **9. 11. 2009, volba kandidáta na děkana se uskuteční na zasedání AS FTK dne 11. 11. 2009.**

Katedra církevních dějin a dějin křesťanského umění a Katedra církevního práva CMTF UP ve spolupráci s Historickým ústavem katolické univerzity v Ružomberku a Společností pro dialog církve a státu v Olomouci pořádají konferenci na téma **Katolická církev v poválečném Československu (1945 – 1948).**

Uskuteční se při příležitosti 60. výročí komunistických „církevních zákonů“ **13. 10. v rotundě CMTF UP (1. patro).** Zahájení je připraveno na 10 hodin.

Od 1. do 27. 10. je v přízemí a 1. patře

Uměleckého centra UP instalována

Výstava obrazů studentů a pedagogů Fakulty umění Ostravské univerzity.

Průřezová výstava tvorby studentů a pedagogů ateliéru Daniela Balabána na Fakultě umění OU.

Obrazy studentů jsou tematicky subjektivní až konfesijní, zatímco vystavené práce pedagogů odrážejí malířskou zkušenost z vývoje malby posledních 20. let na české i světové scéně.

Katedra informatiky Přírodovědecké fakulty UP zve na **Informatický seminář**

věnovaný aktuálním problémům informatiky.

Na semináři jsou přednášeny originální příspěvky, referáty o výsledcích jiných autorů, rozpracovaná témata, otevřené problémy, části monografií apod.

Seminář je volně přístupný.

Program na zimní semestr 2009/2010:

● 13. 10. prof. E. Mephu Ngufio, Ph. D. (UBP, Francie): *Biological Sequences Encoding for Supervised Classification*

● 29. 10. Mgr. E. Bartl, Ph. D. (PřF UP):

Znalostní prostory s odstupňovanými stavy

● 5. 11. doc. P. Sosik, Ph. D. (Slezská univerzita):

Aktuální trendy v DNA výpočtech

● 12. 11. Ing. M. Dobeš, Ph. D. (PřF UP): *Nereferenční metody pro vyhodnocování obrazové úže*

● 26. 11. Mgr. J. Outrata, Ph. D. (PřF UP):

Algoritmus FCB0: moskevské mise

● 10. 12. PhDr. J. Macko (PřF UP):

Ohodnocená formální konceptuální analýza

Seminář se koná ve čtvrtek a začíná v 11.30 v prostorách Katedry informatiky v 5. patře budovy PřF, 17. listopadu 12 (www.inf.upol.cz/).

Žurnál
Univerzity Palackého v Olomouci
čtete ♦ píšete ♦ komunikujete
redakce@upol.cz
www.zurnal.upol.cz

Chcete si přečíst nové číslo Žurnálu UP ještě před jeho vydáním v tištěné podobě? Můžete: na webových stránkách UP www.upol.cz/zpravy/zurnal/archiv-zurnalu-up/ je každý čtvrtek v poledne zavešováno aktuální číslo ve formátu pdf.

Děkanka Fakulty zdravotnických věd UP vypisuje
výběrové řízení
na obsazení míst

VŠ pedagogů – akademických pracovníků:
- 1 profesor nebo docent Ústavu radiologických metod v oboru Radiologie a nukleární medicína, dále i v oboru Radioterapie.

Předpokládaný nástup: od 16. 11. 2009; požadovaná výše úvazku: 0,15, tj. 6 hodin týdně.

Kvalifikační požadavky: VŠ vzdělání v příslušném nebo blízké příbuzném oboru, vědecko pedagogická hodnost profesor nebo docent; minimálně sedm let odborné praxe, specializace v oboru v souladu se zákonem č. 95/2004 Sb.; osobnostní a profesionální předpoklady pro práci s odborným a vědeckým týmem ústavu; aktivní znalost světového jazyka, práce s PC; zdravotní způsobilost a morální bezúhonnost.

- 1 asistent nebo odborný asistent Ústavu společenských a humanitních věd v oboru Latina a latinská terminologie, dále i v oboru Sociologie.

Předpokládaný nástup: dle dohody; požadovaná výše úvazku: 0,20, tj. minimálně 8 hodin týdně.

Kvalifikační požadavky: VŠ vzdělání v příslušném nebo blízké příbuzném oboru; minimálně tři roky odborné praxe; osobnostní a profesionální předpoklady pro pedagogickou a vědeckou činnost; aktivní znalost světového jazyka, práce s PC; zdravotní způsobilost a morální bezúhonnost.

K vlastnoručně podepsané přihlášce je třeba doložit: vyplněný osobní dotazník UP; fotokopie dokladů o dosažené kvalifikaci; profesní životopis s uvedením přehledu dosavadní odborné praxe.

Přihlášky zašlete do 30-ti dnů po zveřejnění výběrového řízení na Děkanát FZV UP, personální referát, Tr. Svobody 8, 771 11 Olomouc.

Uzávěrka přihlášek do výběrového řízení bude 3. 11. 2009.

Pozvánka na přednášku
Literárněvědná společnost AV ČR, pobočka Olomouc,
zve na přednášku s názvem

Akt psaní a poetika fragmentu
(Nad záměrností a nezáměrností v literárním textu),

kterou prosloví **Petr Komenda**
v úterý 20. 10. v 18. 30 v učebně č. 7 FF UP.

Přednáškový večer Spolku lékařů v Olomouci

Ve středu 14. 10. bude v 16 hod. zahájen další z přednáškových večerů Spolku lékařů ve spolupráci s III. interní klinikou FN a LF, tentokrát na téma **Kardiologická klinika FNOL a LF UP v Olomouci**. Na programu jsou přednášky 7 let kardiologické kliniky ve FNO, Fibrilace síní – nové možnosti léčby – pohled kardiologa, Fibrilace síní – nové možnosti léčby – pohled kardiologa, Chirurgická léčba plicní embolie a další.

Přednáškový večer se bude konat v **prostorách Teoretických ústavů LF UP, Hněvotínská 3.**

KALENDÁŘ AKCÍ UP

Přehled odborných, kulturních a sportovních aktivit, které se konají v prostorách Univerzity Palackého, nebo na nichž se univerzita podílí, vychází jako měsíční příloha **Žurnálu UP**. Podklady pro Kalendar akcí čerpáme z jeho internetové verze. Uzávěrka pro měsíční přehled je vždy k 20. dni v měsíci.

Jedině díky vaší spolupráci můžeme obsah pravidelně aktualizovat. Využijte možnosti popularizovat svou činnost, oslovit veřejnost a pozvat ji na zajímavé akce, které pořádáte nebo na nichž se podílíte.

Kalendar akcí můžete doplňovat on-line na
www.upol.cz/tunkce/doplnit-kalendar

Šumný Radovan Lipus aneb Rýmující kavárenský povaleč on-line

● S režisérem Radovanem Lipusem, bývalým studentem naší univerzity, jsem se domluvil na mailovém rozhovoru na začátku roku v kavárně Švandova divadla, po úspěšné premiéře Turgeněvova Měsíce na vsi. Nečekal jsem však, že Lipus dostojí své pověsti nonkonformního režiséra a rozhovor pojme poeticky – v rýmech...

V letech 1984 - 1986 jste studoval obor Teorie kultury na Filozofické fakultě UP. Odtud jste odešel na DAMU. Směřoval jste k divadlu už od začátku? Byla Filozofická fakulta od začátku jen přestupní stanicí, nebo jste k myšlence studovat režii dospěl až v Olomouci?

Na gymnáziu jsem váhal mezi architekturou, divadlem, literaturou a historií. Ostatně dodnes ve mně všechny tyto světy prolínají. Nejprve jsem zkoušel talentové zkoušky na DAMU, kde jsem se dočkal rady, že na katedru režie a dramaturgie jsem jako student příliš mladý. Ať prý však neztrácím naději a přihlásím se později. Tož jsem zkusil další volbu ze strakatého světa svého – Filozofickou fakultu cti-hodné Univerzity Palackého.

Dala vám, co jste od ní očekával?

Žil jsem v naivním domnění, že obor Teorie kultury je vlastně totéž co dějiny umění. Krutě jsem katedru přecenil... Dominantními předměty, v nichž byl v oné době ten obor zakletý, byly podivuhodné ideologické předměty, jímž seznam přednášek v indexu hrde říkal – Kulturně výchovná činnost nebo Kulturní politika. Místo vytvořené analýzy olomouckých barokních soch a obrazů kvetla tu leninská teorie odrazu.

I atmosféra města byla v té době spíše tísňová – nad ránem ze spaní nás budil rachot sovětských vojenských nákladů s nápisem „LJUDI“... Ale, abych byl spravedlivý, potkal jsem na fakultě také řadu skvělých lidí, jejichž jména neodnesl čas jak porývy větru – za všechny například – Burešová, Dvořák František, Holínková, Petrů...

Kdo byli vaši spolužáci?

Bylo nás pět jak u Poláčka. Co jméno, to zajímavá značka. Kateřina Ondřejková už dlouho úspěchy sklízí jako dramaturgyně v České televizi. Pavel Vysloužil se o mnohé v Prostějově a v Olomouci zasloužil a práce má, jak se říká na Ostravsku „hafo“, naposlady jsme se potkali na festivalu AFO. Mojmír Mazal se velice věnoval živé muzice a teď snad působí nově na Městském úřadě ve Vyškově. Jen vůbec nevím co dělá, jak se má a kolik dětí chová Lenka – tehdy za svobodna – Fingerová.

Bylo výhodou mít za sebou před studiem režie několik semestrů teoretického, byť ideologicky zabarveného studia?

Bylo výhodné a pěkné mít za sebou čtyři semestry života v Olomouci. Statovat v opeře, chodit do Štúdáče, na judu v Holici sebou o tatami tlouci. Čist utajené skvostné knihy Ribemonta – Dessesaignes, Teige, Šklovského z přebohatých fondů olomoucké Vědárny. Básničky. Rande ve Výpadu. V Ponorce pivo a dršťková. Čas v Olomouci rozhodně nebyl marný...

Jaké místo zaujímá ve vašem životě Olomouc? Byla tuším po Ostravě a Opavě třetím šumným městem, o kterém jste s Davidem Vávrou natočili dokument.

Ano, bylo to v roce 1996, čas nehorázně letí. Šumná Olomouc byla vskutku v pořadí hned třetí. Mám takový veršík, ten si vždycky broukám, když přijedu do Olomouce nebo na ní aspoň z Pendolína koukám, snad z jeho infantililty je znát, že mám to město dosti rád – „Olomouc, Olomouc – smutek si dej za klobouč!“

Na závěr bych se rád vrátil k východisku naší rozmluvy, ke kavárně, kterou navrhoval David Vávra, a k inscenaci Měsíce na vsi. Kavárnám, jejichž jste znalcem, je věnována v šumných městech zvláštní pozornost. Co vás na nich přitahuje?

Radovan Lipus, bývalý student Filozofické fakulty UP, rodák z Trince, kmenový režisér Švandova divadla v Praze, autor a režisér cyklu Šumná města, znalec kávy, architektury a literatury. Vystudoval pražskou DAMU, krátce působil v Činoherním klubu, dlouhá léta byl v angažmá činohry Národního divadla moravskoslezského v Ostravě (Věc Makropulos, Romance pro křídlovku, Elling a Kjell aneb Chvála bláznovství, Matka a řada dalších). Kromě toho hostoval např. v Národním divadle (Arkádie), s inscenací Clavijo v Moravském divadle Olomouc, Komorní scéně Aréna (Průběžná o(s)trava krve, Klub sebevrahů, Neználek podle Stanislavského), Těšínském divadle (Těšínské nebe – Cieszyńskie nebe), Divadle ABC (Ideální manžel), Divadle na Vinohradech (Vrátila se jednou v noci) a Divadle loutek Ostrava (Z deníku Ostravaka).

To je jednoduchá řeč – nejbystrostnější svou profesí jsem kavárenský povaleč! Vše kolem – divadlo, televize, rozhlas, univerzita – jsou technické nezbytnosti, jichž se nemohu a nechci zprostit, přestože mi občas brání v průzkumu kaváren, jejich ochutnávání. Kavárny jsou zásadní sociokulturní fenomén – nebyť jich – byli bychom o mnoho důležitých jmen ochuzeni. Kavárny měly a mají vliv na obchod, filozofii, politiku i na umění. V hlučné vřavě světa – místo k dialogu i ke ztišení. Nerad bych končil patetickým gestem, ale evropské město bez kavárny není skutečným městem. Díky Bohu, že živé kafeinové srdce začalo opět tlouci také v tradiční kavárně Opera v Olomouci.

Vaše inscenace Měsíce na vsi byla za dobu, co vedeme tento rozhovor, kritikou velmi dobře přijata. Má na vaše režijní postupy vliv zkušenost s architekturou, znalost historie a filmářská praxe?

Divadlem vyprávět možné není bez toho, co je v nás, čím jsme utvářeni. Může existovat v nescíslenné podobě, ale každým představením říkáme mnoho nejen o tématu, autorovi, ale i o sobě. Jak psal Karel Čapek – žijí v nás zástupové – v jediné osobě. Snažím se, aby každá má inscenace byla architekturou. Dům nebo věž. Místo, kam se lze vracet.

S Radovanem Lipusem si dopisoval
dr. Tomáš Hrbek, 11. - 25. 1. 2009

Otázka pro čtenáře:
Kolik vnitřních rýmů v textu najdete?

Otfried Pustejovsky: *Christlicher Widerstand gegen die NS-Herrschaft in den Böhmisches Ländern: Eine Bestandsaufnahme zu den Verhältnissen im Sudetenland und dem Protektorat Böhmen und Mähren.*

Berlin-Münster-Wien-Zürich-London : LIT Verlag Dr. W. Hopf, 2009. 238 s. ISBN 978-3-8258-1703-9

● Kniha emeritního profesora a rektora pedagogických institucí v Mnichově, později vedoucího odborného referenta Ministerstva kultury bavorské vlády, se zabývá křesťanským odporem proti nacionálně socialistickému panství v českých zemích. Je soupisem či výkazem, svědectvím ke vztahům v Sudetech a protektorátu Čechy a Morava. Byla vydána v srpnu 2009 jako 18. svazek ediční řady „Příspěvky k teologii, církvi a společnosti ve 20. století“ (Beiträge zu Theologie, Kirche und Gesellschaft im 20. Jahrhundert). Většinou dosud nepublikovaného materiálu autor člení do čtyř dílů - 1. Sporná problematika; 2. Opozice, obstrukce, odpor; 3. Biografie; a 4. Dokumentace. Díly obsahují 15 kapitol.

Nelehké téma autor přibližuje titulem své poslední knihy a zpřesňuje formulaci podtitulu. Vždyť křesťanský odpor sudetských Němců proti nacistickému panství v českých zemích, jak si čtenář jistě uvědomuje, není dosud známou a náležitě vědecky popsanou historickou skutečností. Cílovým záměrem Otfrieda Pustejovského je, jak píše v úvodu, svého druhu „inventura“ ověřitelných informací o vztahu a postojích sudetských Němců k poměrům v Sudetech a v Protektorátu Čechy a Morava před válkou a po vypuknutí války. Díky autorovi tak po letech jeho badatelského úsilí dochází k vydání závažné publikace vybavené cenným dokumentačním materiálem z předválečných a válečných dějin teprve nyní, sedmdesát let po prvních transportech sudetských Němců do KZ Dachau. Byli to Němci, kteří byli převážně křesťanského světonázoru a kteří nevolali „Heim ins Reich“. Naopak odhodlaně a otevřeně nesouhlasili s dobou nacionálně socialistickou politikou, která expandovala až k vyústění do válečných tažení vedoucích k postupné okupaci evropských států. Samotní Němci tedy byli mezi prvními souzenými za odpor proti totalitní politice NSDAP v zemi. Pro své postoje se proto stali před sedmdesáti lety odsouzení určeními k internaci v koncentračních táborech v důsledku svých zřetelných a jednoznačných projevů nesouhlasu, odporu a opozice vůči totalitnímu režimu „třetí říše“. Až doposud nebyly tyto zcela jiné „dějiny sudetských Němců“ důkladněji zkoumány.

Na Univerzitě Palackého dobře známý autor Dr. phil. Otfried Pustejovsky je uznávaným předním německým historikem s demografickou, sociálně-psychologickou a sociologickou erudicí. Pracuje s mimořádným entuziasmem, kreativním zaujetím a vědeckou akribií, což nacházíme nejen v jeho vědeckých spisech, nýbrž také v přednáškách. Dosvědčují to i jeho zdejší posluchači, mj. členové olomoucké akademické obce, kteří navštěvovali jeho mnohé přednášky na olomoucké univerzitě.

Nakladatelství „LIT Verlag Dr. W. Hopf“, jehož Münsterská pobočka nám poskytla na základě autorova podnětu jeho poslední publikaci, je třeba poděkovat za cenné editorské rozhodnutí, které vedlo k vydání knihy. Autorovi vyslovujeme poděkování za další skvělé historické dílo. Vždyť je dílem svého druhu „nápravné historiografie“.

Prof. J. V. Musil

Poznámka: Dr. Otfried Pustejovsky je rovněž významným donátorem a podporovatelem knihoven na UP. Rozšířil zdejší knižní fond o řadu cenných a v mnoha případech vlastně nedostupných knižních děl, právě tak jako cenově nedostupných kompletních edic ročníků odborných časopisů. Vše univerzitě věnoval nezištně, s čistou radostí dárce a velkého stoupence UP.

YDAVATELSTVÍ • YDAVATELSTVÍ • YDAVATELSTVÍ

Zářijová produkce

Fakulta tělesné kultury

Hodaň, B. (ved. red.): *Tělesná kultura 2009*. Sv. 32, č. 1. 90 s. Neprodejné

Filozofická fakulta

- Lotko, E.: *Kapitoly ze současné rétoriky*. 3. vyd., 204 s. 137 Kč
- Kubátová, H.: *Rukověť autora diplomky*. 1. vyd., 122 s. 114 Kč
- Gilk, E., Neumann, L. (odp. red.): *Bohemica Olomucensia 2 – Symposiana*. 300 s. 150 Kč.
- Hradilová, D., Svobodová, J.: *Survival Czech*. Pracovní sešit pro studenty programu Arasmus. 1. vyd., 32 s. Neprodejné.
- Reiterová, E.: *Základy statistiky pro studenty psychologie*. 3. vyd., 88 s. 123 Kč
- Čakirpaloglu, R.: *Psychologie hodnot*. 2., dopl. a přeprac. vyd., 384 s. 428 Kč

Pedagogická fakulta

- *E-pedagogium IV/2008*. Nezávislý odborný časopis určený pedagogickým pracovníkům všech typů škol. 106 s. Neprodejné.
- Dostál, J.: *Osnovy kurzů distančního vzdělávání 1*. Vydáno na CD. Neprodejné
- Vomáčkova, O., Dömischova, I., Kubica, J.: *Die deutsche Sprache und Literatur im europäischen Raum*. 1. vyd., 340 s. Neprodejné

Přírodovědecká fakulta

- Opatrný, T., Palaščík, R.: *2007 Annual Report*. Výroční zpráva – anglická verze. 48 s. Neprodejné.

Rektorát UP

- Palaščík, R. (odp. red.): *Výroční zpráva o činnosti UP za rok 2008*. 74 s. Neprodejné
- Palaščík, R. (odp. red.): *Výroční zpráva o hospodaření UP za rok 2008*. 46 s. Neprodejné
- Palaščík, R. (ed.): *Po škole*. Průvodce absolventa vysoké školy na cestě do reálného života. 1. vyd., 76 s. Neprodejné
- Hamdaniech, Z.: *International Student Guide*. 60 s. Neprodejné

Institut celoživotního vzdělávání (FF)

- Cimbáliková, L.: *Manažerské dovednosti I*. 1. vyd., 268 s. 290 Kč
- Michalik, D.: *Ergonomie pro studenty psychologie*. Vydáno na CD. Neprodejné
- Bartoňková, H.: *Vzdělávací strategie*. 1. vyd., 146 s. Neprodejné
- Gígalová, V.: *Teorie organizace*. 1. vyd., 80 s. Neprodejné

-kop-

Oprava a omluva

V předcházejícím čísle (Žurnál č. 2/roč. 19, str. 1) jsme v textu s titulkem *Prezident ČR jmenoval nové profesory* uvedli nesprávnou příslušnost prof. Milana Kamínka, Ph.D. k Fakultě zdravotnických věd UP. **Prof. M. Kamínek, Ph.D., je profesorem na Lékařské fakultě UP.**

Za chybu se omlouváme.

Redakce

Divadlo hudby ve spolupráci s Univerzitou Palackého, Židovskou obcí Olomouc a Muzeem umění Olomouc pořádá
ve dnech 20. – 25. 10. 2009

Dny židovské kultury Olomouc

Téma druhého ročníku:

Osudy středomoravských synagog

Festival se koná pod záštitou J.E. velvyslance Státu Izrael Jaakova Levyho, předsedy Senátu Parlamentu ČR Přemysla Sobotky, rektora Univerzity Palackého Lubomíra Dvořáka, hejtmána Olomouckého kraje Martina Tesaříka, primátora města Olomouce Martina Novotného.

Bohatý kulturní a vzdělávací program zahrnuje výstavu k tématu středomoravských synagog sestavenou z archivních materiálů a dochovaných autentických artefaktů, čtyři divadelní představení, včetně tradičního Purim špilu, dva koncerty, filmovou projekci dokumentu slovenského sociologa Fedora Gála, setkání s vrchním zemským rabinem Karolem Sidonem a další.

Podrobné informace o festivalu najdou zájemci na internetových stránkách Divadla hudby a Muzea umění Olomouc: www.divadlohudby.cz; www.olmuart.cz.

Kabinet interkulturních studií pořádá
ve středu 14. 10. v prostorách
 Katedry sociologie a andragogiky FF UP
 (Třída Svobody 26)
 mezioborovou konferenci na téma
Kultura – moc – identita

Jejím účelem je vytvořit platformu pro veřejnou prezentaci výsledků bádání v oblasti humanitních a sociálních věd zabývajících se uvedenou problematikou z teoreticky i metodologicky odlišných hledisek (vizuální studia, genderová studia, komunikační studia, sociologie migrace, kulturní naratologie, estetika, sociologie médií). Vybrané konferenční příspěvky budou otištěny v recenzovaném konferenčním sborníku.

Zváni jsou všichni zájemci z řad studentů, doktorandů, akademické obce a veřejnosti.

Podrobný program konference na www.zurnal.upol.cz.

Projekt „Pokročilé vzdělávání ve výzkumu a aplikacích nanomateriálů“
 pořádá přednášku na téma

Funkční nanostruktury,

kteřou přednese

prof. RNDr. Pavla Čapková, DrSc.,

Centrum nanotechnologií, VŠB – TU Ostrava,
 Oddělení technologie a struktury nanomateriálů.

Středa 21. 10. 2009, 14. 00 hod.,

aula Přírodovědecké fakulty UP, tř. 17. listopadu.

Přednáška je určena nejen pro vědecké a výzkumné pracovníky UP a jiných vzdělávacích institucí, ale také pro všechny odborné pracovníky a managery působících v průmyslových podnicích, zaměřených na aplikaci nanotechnologií ve svých výrobcích a výrobních postupech.

Vyplněnou přihlášku, kterou naleznete na adrese www.nanosystemy.upol.cz, zašlete nejpozději **do 15. 10.** na adresu nanosystemy@upol.cz (omezená kapacita).

Nabídka pro studenty

Filozofické fakulty

a Mezinárodních rozvojových studií PŘF

Vážení a milí studenti,

ve dnech 11.-14. listopadu 2009 pořádá v Praze International Leadership Association (ILA), největší mezinárodní organizace věnující se studiu a praxi leadershipu, již svou jedenáctou výroční konferenci, letos věnovanou tématu *Leadership for Transformation*. Není náhodou, že název a termín setkání koresponduje s dvacátým výročím Sametové revoluce, pádem Berlinské zdi a koncem apartheidu, tedy událostmi, které změnily životy milionů lidí.

ILA by svou konferencí chtěla nejen přiblížit široké veřejnosti možnosti leadershipu v dnešní době, ale věnovat ji také řešení budoucích výzev, které na nás čekají nejen na úrovni jednotlivců či komunit, ale také na úrovni globální. Právě proto chce ILA prostřednictvím letošní konference zapůsobit zejména na mladé lidi a otevřít jim cesty k novým způsobům řešení každodenních situací, s nimiž přichází do styku a probudit v nich vědomí, že možnosti ke změně se otevírají už na těch nejnižších stupních jednání. Workshopy, panely či diskuse u kulatého stolu jsou jen některé z prostředků, kterými chce ILA umožnit setkání odborníků a mladých lidí.

V souvislosti s pořádáním konference, jejímž partnerem je i Univerzita Palackého, bychom rádi oslovili Vás, studenty Filozofické fakulty a studenty Mezinárodních rozvojových studií, s nabídkou možnosti zapojení se do realizace této konference.

Koho hledáme?

Studenty s pokročilou znalostí angličtiny a se zájmem o leadership; studenty se zkušenostmi z cizojazyčného prostředí; aktivní mladé lidi schopné pracovat samostatně i v týmu; otevřené a chápavé mladé lidi schopné poskytovat pomoc a informace návštěvníkům konference

Co nabízejí?

Bezplatnou účast na prestižní konferenci s rozsáhlou odbornou mezinárodní účastí; příspěvek na náklady spojené s pobytem v Praze; možnost získání praxe podporované ze strany Vašich kateder.

Pokud Vás naše nabídka zaujala nebo sháníte více informací, kontaktujte nás co nejdříve na emailu jirka.hjk@post.cz

Více informací o konferenci najdete na www.ila-net.org/Conferences/index.htm

Soutěž o Doktorandskou cenu Žurnálu UP pokračuje

V říjnu loňského roku vyhlásila redakční rada Žurnálu UP (Žurnál č. 6, roč. 18, str. 6) **Doktorandskou cenu ŽUP o nejlepší popularizační disertaci**. Doktorandi byli vyzváni, aby do redakce univerzitního týdeníku zaslali krátký popularizační text, v němž by představili svou disertační práci jazykem srozumitelným i kolegům z jiných oborů či laikům. Formu ocenění zformulovala redakční rada dvojí: student, jehož příspěvek bude publikován, obdrží cenu 1 000 Kč; na konci daného ročníku ŽUP navíc redakční rada vybere tři nejlepší publikované příspěvky ke zvláštnímu ocenění.

Chcete-li se i Vy zúčastnit soutěže o nejlepší popularizační své disertační práce, neváhejte a zašlete na adresu redakce krátký popularizační text, ve kterém přiblížíte zpracovávané téma ostatním členům univerzitní obce. Text by měl být dlouhý 1 800 až 2 200 znaků, a spíše než aby informoval odborníka v exaktních pojmech, měl by přitáhnout laika k tomu, aby si článek přečetl. I další došlé příspěvky posoudí redakční rada a rozhodne o jejich zařazení do ŽUP a o případném pořadí pro uveřejnění. Kritériem hodnocení bude především zajímavost podání – má jít o populární naučný text. Zúčastnit se mohou studenti doktorských studijních programů na UP a zaměstnanci UP, kteří jsou studenty doktorských studijních programů na jiné škole.

Od setkávání s lidmi se zdravotním postižením k integraci a inkluzi ve střední Evropě

● V rámci projektu „IJB Vom Umgang mit Behinderungen – Integration und Inklusion in Mitteleuropa“ se v německém městě Kassel ve dnech 6. – 13. 9. uskutečnilo mezinárodní setkání budoucích speciálních pedagogů z České republiky, Slovenské republiky a Spolkové republiky Německo. Pro všechny účastníky byl připraven bohatý program, který zahrnoval mimo jiné i odborné přednášky na Univerzitě Kassel. Aktuálními tématy byly integrace a inkluze, sociální systém, osobní asistence aj. v SRN.

Během pobytu se studenti seznámili s fungováním pobytových zařízení pro osoby se zdravotním postižením, jejichž součástí jsou i chráněná bydlení, s jejich strukturou, financováním, nabídkou atd. Další oblastí zájmu byla školská zařízení a integrace žáků s různým typem postižení do těchto škol.

K prohloubení vzájemných vztahů přispěl Playback Theater, v jehož rámci se studenti seznamovali různými typy her a vyvrcholením bylo vytvoření různorodých a střídajících se divadelních skupin, které vždy představovaly určitou situaci, pocity apod.

Kromě odborné části programu navštívili účastníci zámecký park Wilhelmshöhe, Orangerie a poznali kulturní památky města.

Tento odborný pobyt byl velkým přínosem, díky němuž se utužily vzájemné zahraniční vztahy. Studenti si zdokonalili jazykové schopnosti, prohloubili své znalosti z oblasti speciální pedagogiky, osvojili novou terminologii v cizím jazyce a získali zajímavé podněty, které budou jistě velkým přínosem nejen při tvorbě jejich bakalářských, diplomových či disertačních prací, ale i pro další praxi a profesní uplatnění v dané oblasti. Obrovské poděkování patří organizátorům z SRN, díky kterým se celý projekt vydařil.

J. Bahancová, foto archiv autorky

Mše k zahájení akademického roku

● Pondělí 21. 9. patřilo mj. slavnostnímu zahájení akademického roku pro studenty prezenční formy studia na CMTF. V průběhu dopoledne se uskutečnila slavnostní mše svatá v chrámu P. Marie Sněžné, v sále Arcibiskupství olomouckého pak následovala slavnostní imatrikulace studentů 1. ročníků.

-red-, foto -mo-

Studentská komora RVŠ vyzvala své členy k podpoře petice za odpovědnou reformu vědy a vysokých škol

Zástupci studentů českých vysokých škol - Studentská komora Rady vysokých škol - podpořila na své 8. schůzi 24. 9. petici "Za odpovědnou reformu vědeckého výzkumu a vysokoškolského vzdělávání". Podpora této petice navazuje na stanovisko předsednictva SK RVŠ k financování vědy, výzkumu a vývoje z 12. 7., v němž SK RVŠ vyjádřila přesvědčení o nutnosti zachování veřejného charakteru vědy a výzkumu a odmítla pokusy o vytváření umělých sporů mezi Akademií věd ČR a vysokými školami. SK RVŠ se ztotožnila s prohlášením, že "smyslem vědy a vzdělanosti není vytváření bezprostředního ekonomického zisku, ale rozvoj a kultivace poznání, kritického myšlení a tvůrčího potenciálu společnosti". Podobně jako autoři a signatáři petice, i SK RVŠ si uvědomuje potřebu reformy českého vysokého školství i vědy, odmítá však jednostranné a v mnoha ohledech problematické zásahy ze strany MŠMT i Rady pro výzkum a vývoj, které mohou ohrozit budoucnost vzdělanosti v České republice. Plénem SK RVŠ proto vyzvalo své členy a členky, aby k petici připojili své podpisy a šířili ji na svých vysokých školách.

Kontakt: M. Jašurek, tiskový mluvčí SK RVŠ, tajemnik@skrvs.cz; zdroj: www.skrvs.cz.

Petice „Za odpovědnou reformu vědeckého výzkumu a vysokoškolského vzdělávání“

Petici s tímto názvem sepsali na začátku září zástupci vysokých škol a fóra „Věda žije!“ (www.vedazije.cz), kteří jsou přesvědčeni o neupřimosti situace v české vědě a výzkumu a o neochotě odpovědných orgánů zabývat se kritickými hlasy v souvislosti s reformami vědy a výzkumu a terciárního vzdělávání. Zároveň se obávají vytváření propasti mezi Akademií věd ČR a vysokými školami, z něž viní vládní Radu pro výzkum, experimentální vývoj a inovace (RVEVI, dříve RVV) i MŠMT. Autoři petice apelují na nutnost transparentního průběhu příprav jak reformy vědy, výzkumu a vývoje, tak i reformy vysokého školství a nezbytnost diskuse s akademickou veřejností: „Obě tyto reformy probíhají bez jakékoli vážné míněné diskuse s širší odbornou veřejností. Na připomínky odborníků není brán zřetel, nesouhlasné hlasy jsou ignorovány a vzniká důvodné podezření, že reforma bude sloužit především zájmům soukromých firem, které mají získat miliardy korun z veřejných peněz na vlastní výzkum“, uvádí se mj. v textu petice. S svými požadavky se její signatáři obrací na premiéra a vládu ČR.

Kurz telefonické krizové intervence - TKI

Česká asociace studentů psychologie pořádá v roce 2009/2010 Kurz telefonické krizové intervence akreditovaný MŠMT a ČAPLD. Kurz o rozsahu 100 hodin bude probíhat na Katedře psychologie FF UP v těchto termínech (čtyři víkendy): 30. 10. - 1. 11. 2009; 27. 11. - 29. 11. 2009; 15. 1. - 17. 1. 2010; 19. 2. - 21. 2. 2010. Další informace a kontakt: Jana Minarcikova@seznam.cz a www.d-os.net.

Podivuhodná pasivita senátorů

Zvolit dobře rektora je snad nejdůležitějším úkolem akademického senátu. Až vyjde tento článek, bude již sice zřejmě rozhodnuto, nicméně už teď mi to nedá vyjádřit úžas, jak lehkomyslně se k této věci postavil náš univerzitní senát. Kandidáty poprvé vyslechl na svém zasedání 23. září. Ideální chvíle přimět budoucí hlavu univerzity jasně se vyjádřit ke všem ožehavým otázkám a detailně vysvětlit své budoucí plány. Po hodině a půl diskuse však našim senátorům otázky došly (a byli mezi nimi i tací, co ruku vůbec nezvedli). Že by byli všichni spokojeni? Pokud ne, proč ve svém výslechu nepokračovali až do té chvíle, než by se dozvěděli, co chtěli? „V klidu“, dostala se mi odpověď poté, co jsem nad takovýmto přístupem vyjadřoval svou nelibost. „Za týden bude veřejně slyšení před akademickou obcí, bude se to nahrávat, to bude ta pravá chvíle položit všechny ožehavé otázky.“

Volba rektora není jen prolétnout si program, poslechnout si dvacetiminutový monolog, podívat se, jak slušivě je uvázána kravata a pak hodit papírek do urny. Má smysl položit co nejvíce otázek, vynutit si vyjádření i k tomu, o čem se kandidátům mluvit nechce, a pokud nejsou odpovědi zcela jasné, trvat na vyjasnění. Je to dobré pro univerzitní obec i pro rektora samotného. Jeho kroky jsou pak mnohem lépe čitelné. Co jasně řekne před vlastní volbou, to ho jednak zavazuje, ale také mu dává mandát konat. Pokud bude muset někdy prosadit rozhodnutí, které se ne každému líbí, mnohem snáze se mu to podaří, když se bude moci odvolat na slib učiněný před volbou.

Ad) Vážené kolegyně, vážení kolegové, milí čtenáři... Žurnál č. 2, roč. 19, str. 9

Dne 12. 6. 2009 se v souladu s příslušnými ustanoveními zákona č. 111/1998 Sb. a Řádu přijímacího řízení UP v Olomouci konalo přijímací řízení do doktorského studijního programu P7501 Pedagogika (se zaměřením na anglický jazyk). Pro přijímací zkoušku byla na základě návrhu předsedy oborové rady děkankou Pedagogické fakulty UP jmenována komise v závazném složení, která po ukončení přijímací zkoušky v čele se svou předsedkyní vyhotovila o průběhu přijímací zkoušky zprávu. Ze zprávy o průběhu a výsledcích přijímacího řízení však vyplynulo, že se přijímací zkoušky zúčastnil i akademický pracovník, který nebyl do této komise děkankou fakulty řádně jmenován a navíc byl ve zprávě uveden jako člen komise s hlasem poradním s odůvodněním, že se jedná o „perspektivní školitelku v doktorandském studiu“. Následně byly vyhotoveny ještě dva další zápisy, kdy jeden zápis je nejmenovaný člen komise i podepsán jako řádný člen a další zápis byl bez nejmenovaného člena. Právo navrhnout členy přijímací komise do DSP má dle Části II čl. 26 odst. 1b studijního a zkušebního řádu Univerzity Palackého v Olomouci ze dne 14. dubna 2005 oborová rada DSP a jmenovat člena komise může jen děkanka PdF UP v Olomouci. Na základě této skutečnosti bylo děkankou PdF UP shledáno ohrožení rovnoprávného postavení všech uchazečů přijímacího řízení a výsledky tohoto přijímacího řízení byly anulovány. Datum nového přijímacího řízení bylo stanoveno na 30. června 2009 a řad-

Za týden, 30. září, jsem se tedy dostavil na veřejné slyšení. Aula Právnické fakulty byla zaplněná ani ne z jedné třetiny - kdo a jak bude řídit univerzitu zřejmě naši obec nikterak netrápí. Ani účast senátorů nebyla kdovíjak závratná. Po první přestávce pak už v sále zůstalo jen asi čtyřicet nadšenců, senátorů ani ne polovina. Několik senátorů pár dotazů vzneslo, někteří se nezmohli ani na jeden. I těch pár zájemců z řad akademické veřejnosti mi připadalo aktivnější. Jedna paní senátorka jen zopakovala svůj povzdech z minulého zasedání, a nikoliv vyjádřila nelibost, že žádný z kandidátů nepředstavil svůj kompletní prorektorský tým. Ale co by čekala? Copak americký prezident zveřejňuje složení své budoucí vlády během své volební kampaně? Jakou vyjednávací pozici by přitom měl? I uchazeč o rektorský post má přece jasně definovat a obhájit své cíle, a nikoliv se svěřovat, koho se bude snažit přemluvit, aby s ním do toho šel.

Já jsem se z odpovědí na své dotazy dozvěděl, že oba dva kandidáti jsou odhodláni prosadit povinné zveřejňování kvalifikačních prací na webu. Dost důležitý závazek po letech lavirování a výmluv (na té či oné fakultě se domnívají, že by to pro ně nebylo dobré, nebo že ještě prý není jasná politická vůle přijmout příslušnou směrnici rektora, atd.). Od obou se mi dostalo ujištění, že institucionální výzkumné prostředky, které bude univerzita dostávat za své výsledky, a které postupně nahradí výzkumné záměry, potečou po fakultách těm pracovištím, která je svými výsledky vydělala - a nikoliv že by byly v první řadě využity na přímočaré dofinancování běžících

výzkumných záměrů. Velmi zajímavou odpověď jsem dostal na některé poněkud detailnější dotazy k financování specifického výzkumu. Oba kandidáti totiž počítají ve svém týmu s dosavadním prorektorkou Jitkou Ulrichovou a ta prý bude jistě schopná odpovědět mnohem podrobněji. Prof. Ulrichová seděla vedle mě a hned mi napůl smíchem a napůl v údivu sdělila, že nikomu ještě nic definitivně neslibila, a pokud by do toho měla jít, bude si klást dost podstatné podmínky. Na což má plné právo a z její pozice je to zcela rozumný krok. Ale co z pohledu akademické obce nebo našich milých kandidátů? Půjde-li o nějaké rozhodnutí v oblasti specifického výzkumu, zřejmě tedy nemá smysl se ptát na názor pana rektora, poběží rovnou za paní prorektorkou, která k tomu nyní má nezpochybnitelný mandát. Tedy alespoň pokud sezná, že jejím podmínkám bylo vyhověno a uvolí se úřad znovu přijmout. Tak nějak jste si to zcela samozřejmě, drazí senátore, s předvolebním zveřejněním prorektorského týmu?

Také jsem slyšel od několika senátorů názor, že se jim žádný kandidát nelíbí a nejrady by byli, kdyby teď nebyl zvolen nikdo. Ale na co čekají? Že si po neúspěšné volbě pro nás přijede Jiřík na bílém koni a ze všech akademických útrap nás vysvobodí? Kdo o tento úřad zájem měl, šanci dostal. Kdo ji odmítl, bezpochyby k tomu měl velmi dobré důvody. Budme rádi, že máme více než jednoho kandidáta, budme rádi, že jsou oba uchazeči ochotni se pustit do volebního zápasu a využijeme toho k hledání další cesty pro naši univerzitu. Nebo snad chceme rektora, který se laskavě nechá k této funkci přemluvit a pak nám bude moci kdykoliv říct - co po mě chcete, já to dělat zapotřebí neměl? Nebo by nám více vyhovovalo, kdyby nám šéfa vybral někdo jiný - správní rada, nebo třeba rovnou ministerstvo ze zásobníku svých vysloužilých ředitelů odborů, abychom pak mohli lépe brblat na „ty nahore“?

Házet do urny prázdné lístky by bylo omluvitelné jen v jednom případě - pokud by v palbě dotazů naši kandidáti padli vyslepním či odmítlí vypovídat. Padla však jen vůle našich laxních senátorů dobrat se odpovědi.

Prof. T. Opatrný, proděkan PŘF

Přečetli jsme za vás

Děti na čas vyměnily žakovskou knížku za index

Jak funguje srdce savce a které orgány v těle ovládá, kde se v moři vzaly ostrovy, jak vznikl vesmír a k čemu kriminalistům slouží daktyloskopie?

Především touha po vědění přivedla včera do Moravského divadla v Olomouci budoucí matematiky, biology, geoinformatiky či kartografy. Je jim sice teprve mezi osmi a jedenácti lety, ale díky Univerzitě dětského věku včera při imatrikulaci složili slib, vyměnili žakovskou knížku za index a na tři měsíce se stali řádnými vysokoškolskými studenty. Devět přednášek zpestřených hrami, soutěžemi a vědeckými pokusy má mladé studenty přesvědčit, že přírodní vědy jsou zajímavé a nemusí se jich obávat. (...)

In: Regionální mutace Mladá fronta DNES - střední Morava, 1. 10. 2009, autorka: L. Štrnadová

Senátoři kandidáta na rektora nezvolili

Setkání kandidátů s akademickou obcí bylo přenášeno v živém přenosu na webových stránkách UP www.zurnal.upol.cz. Kromě přímých účastníků v sále tak projevy kandidátů i následnou diskusi na dálku sledovalo asi 300 diváků.

Akademická obec UP nominovala pro další funkční období celkem devět kandidátů na rektora. Kromě prof. Bartečka a prof. Dvořáka byli navrženi prof. Jitka Ulrichová, PhDr. Rostislav Hladký, doc. Roman Kubínek, doc. Čestmír Neoral, prof. Tomáš Opatrný, prof. Bořivoj Šarapatka a prof. Miroslav

Štrnad. Ti však kandidaturu na nejvyšší akademický post nepřijali.

V novodobé historii olomoucké univerzity po listopadu 1989 se na postu rektora dosud vystřídal tři osobnosti. Prof. Josef Jařab vedl UP ve třech obdobích (1. 1. 1990 - 31. 1. 1991, 1. 2. 1991 - 31. 1. 1994, 1. 2. 1994 - 31. 1. 1997), dvakrát stáli v jejím čele prof. Jana Mačáková (1. 2. 2000 - 31. 1. 2003 a 1. 2. 2003 - 31. 1. 2006) a nyníšší rektor prof. Lubomír Dvořák, který byl poprvé zvolen na období od 1. 2. 1997 do 31. 1. 2000 a podruhé na období od 1. 2. 2006 do 31. 1. 2010.

-mav-

Dokončení ze strany 1

Upozornění redakce

Vzhledem k tomu, že se letošní podzimní státní semystry vyhnuly víkendovým dnům, mění se v tomto semestru obvyklá pravidelná týdenní periodicitu Žurnálu UP. Upozorňujeme proto na data vydání následujících čísel:

Číslo 4 a 5 vyjdou jako týdeníky, tj. 16. 10. a 23. 10.; číslo 6 pak až 6. 11., číslo 7 - 13. 11., číslo 8 - 27. 11. Číslo 9, 10 a 11 pak budou vycházet opět jako týdeníky až do vánočních svátků. Termíny uzavíreček se nemění - jde vždy o pondělí daného týdne.

Před dvaceti lety aneb I takoví jsme byli

Tady, tehdy a teď

„Tady a teď“. To heslo patřilo před dvaceti lety k těm nejfrekventovanějším a jako výzva k autentickému bytí platí jistě i pro studenty a pedagogy, kteří plní posluchárny své alma mater dnes. Jen horečně vypjaté okamžiky jej v listopadu 1989 naplňovaly konkrétní naléhavostí, kterou lze dnešnímu omlazenému osazenstvu univerzit jen obtížně reprodukovat. „Tehdy a teď“ ale bezpochyby patří k sobě a stále se hluboce ovlivňují, jakoli si to uvědomujeme, či nikoli.

Příspěvkem k protnutí minulého a současného světa chce být malý seriál připravený z unikátního souboru archivních fotografií Ing. Petra Zatloukala vydaného pod názvem „Gaudeamus“ v roce 1990. Tento působivý dokument překotných událostí a omamné atmosféry nadšení, solidarity a naděje mnohdy – a zvláště pro pamětníky – slovní doprovod nepotřebuje; pro ty mladší je doplněn dobovými texty, které přibližují okamžiky závěru roku 1989 na olomoucké univerzitě – tak, jak je zachytili redaktori studentského časopisu Přetlak, který právě tehdy začal vycházet.

19. 11. – neděle

Na kolejích visí malé letáčky vybízející všechny, kdo se chtějí něco dozvědět o pátečním masakru na Národní třídě, k Veřejné diskusi ve Státním divadle Oldřicha Štíborů* v 19.00 hodin.

● **19. 00** – Kromě řádných návštěvníků se do divadla nahrnula i řada studentů. V hledišti je napětí. Ne všichni jsou informováni. Všichni jako by povrchem těla vnímají, že se něco děje. Opona. Na pódiu stojí v půlkruhu všichni zaměstnanci divadla a herec Miroslav Rataj čte prohlášení pražských divadel. (...) Student Dvořák čte výzvu pražských studentů k ostatním studentům celé republiky (...) O tom, že se připojíme ke stávce, nikdo nepochybuje.

● 21. 00 – Šmeralovy koleje

Schází se asi 200 studentů. Většina přijede do školy až zítra ráno. Následují první vzrušené projevy, souhlas i nesouhlas. Na schodech, primitivní tož diskusní tribuna, se objevují i zástupci fakultních výborů SSM. Na žádost, aby se SSM postavilo do čela hnutí, odpovídají, že se půjdou poradit s předsedou ČSV SSM. Jsou vybírání, víceméně náhodně, první mluvčí studentů (...)

Všem je jasné, že se musíme sejít všichni a pokusit se získat na svou stranu naše pedagogy. Kde? Na hale UP! A v kolik? Ve 12. 00!

20. 11. – pondělí

U vchodu fakult stojí studenti, kteří byli včera na Šmeralových kolejích. Do nekonečna vysvětlují spolužákům, co se stalo a že univerzita jde do stávků.

● 12. 00 – hala UP

Hala je nabitá. Nejen lidmi, ale ještě něčím, co by se dalo nazvat lidským napětím. Za předsednickým stolem visí československá vlajka a hesla vyzývající k solidaritě s pražskými studenty. Sedí za ním všichni čtyři děkani, rektor, předseda ČSV SSM a mluvčí studentů. (...) Je zjevné, že nikdo z pedagogů na naši podporu nevystoupí. (...) Mluvčí studentů vybičnou všechny, kdo souhlasí s vyhlášením týdenní stávky na podporu pražských studentů, ať si sednou. Zůstává stát asi 20 studentů. Je rozhodnuto. (...) Večer je ustaven dvacetidenní stávkový výbor. Za každou fakultu je zvoleno 5 zástupců.

* Dnešní Moravské divadlo Olomouc

Připravila V. Mazochová, foto P. Zatloukal
zdroj: Přetlak č. 33, 25. – 26. 1. 1990:

Jak jsme (ne)stávkovali
(Pokračování příště)

„Události, které následovaly po ostudném 17. listopadu 1989, přišly náhle, ale nemám dojem, že by nás našly nepřipravené. Vždyť pro mnohé bylo ono osudné dvacetiletí v prvé řadě obdobím intenzivního a později už zoufalého čekání – a tento pocit, posilovaný vědomím logiky historie a stále ještě někde pěstovanou vírou, že pravda by nejen měla, ale jednou vskutku musí zvítězit, jako by přecházel i na ty, kteří se do období veřejné lži sotva vbatolili, či dokonce se do oněch let teprve narodili. Jak jinak je si možno vysvětlit dramatickou proměnu apatické a zdánlivě apolitické studentské masy ve fascinující osobnosti, které přes noc stanuly nejen v čele, ale i v početných šicích stávkového hnutí?“

(Z předmluvy prof. Josefa Jařaba. In: Petr Zatloukal: Gaudeamus, 1990)

Noční setkání na kolejích 19. listopadu 1989

Hala UP 20. listopadu 1989

Ing. Petr Zatloukal (1956), absolvent VUT v Brně, obor technická kybernetika, a Institutu výtvarné fotografie SČF v Praze. Od roku 1992 vyučuje na Katedře výtvarné výchovy PdF UP fotografie.

Publikaci „Gaudeamus“ vydala Univerzita Palackého spolu s Nadací Charty 77 v roce 1990 k prvnímu výročí listopadové revoluce. V současné době se ve spolupráci Oddělení komunikace UP a Vydavatelství UP připravuje druhé, upravené vydání k výročí dvacátému.

-red-

